

טורי רוט צבי-אריה

37536

בן וילמה ושמואל

נולד ב- תרפ"ח 1928

שרת בגדוד "דרור" (14)

נפל ב- ג' תמוז תשי"ח 10.7.1948

בעת מילוי תפקידו.

רוט צבי-אריה

בן שמואל ווילמה. נולד בשנת תרפ"ח (1928) בעיר ארד אשר ברומניה, עד-פחויץ מלחמת-העולם השניה למד בבית-ספר עממי, ומשפרצה המלחמה טעם גם הוא, כאחרים, את טעם העיוניים במחנות-הריכוז הנאציים. מבין 9 אחיו שרד הוא בלבד, יתרם נרצחו על-ידי הנאצים. עם השחרור עזב את אביו כדי לעלות ארצה. הצטרף אל תנועת "דרור" בהונגריה ועלה בשנת 1946 באניה "כנסת ישראל". כשנה

תמימה היה עצור במחנה קפריסין. בארץ השתייך להכשרת גרעין "דרור" על שם יוסף גרדוש בקיבוץ עין-חרוד. אחד מחבריו העיד עליו: "גלוי-לב, אינו מרבה בדיבור, מסתגל באהבה לעמל".

בעין-חרוד עבר תקופת אימונים והתגייס לצבא מטעם גרעינו. השתייך לגדוד אחד, מחנה עמוס. השתתף בקרב על צנדלה ונפל בקרב על-יד מזאר ב-10.7.1948. הועבר למנוחת-עולמים להר-הרצל בירושלים ביום כ' במנחם-אב תש"י (3.8.1950). זכרו הועלה בחוברת "על הסף", שהופיעה ביום עלות הגרעין להתישבות בגליל ב-17.5.1949.

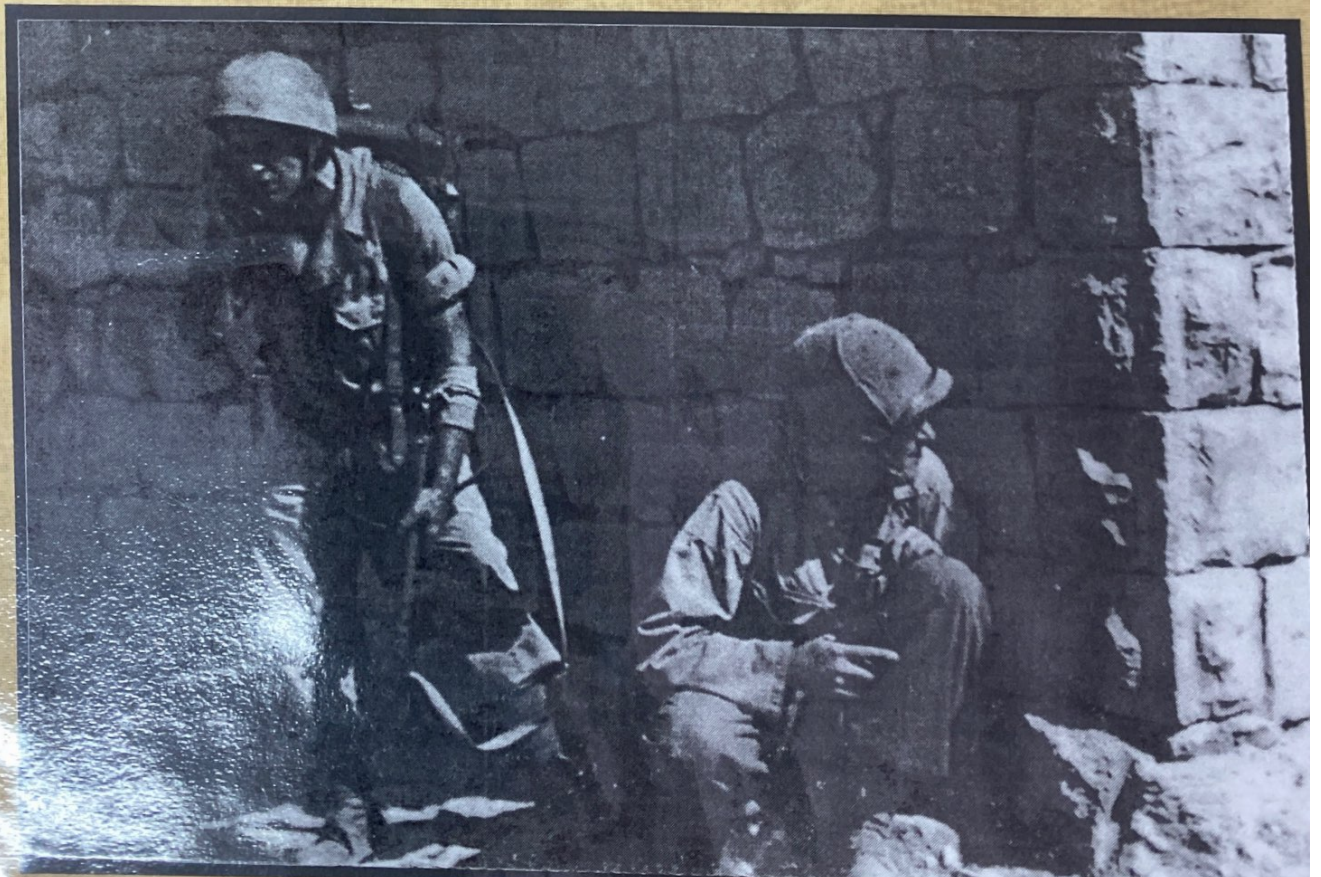

גדוד "דרור" (14)

במסדרים

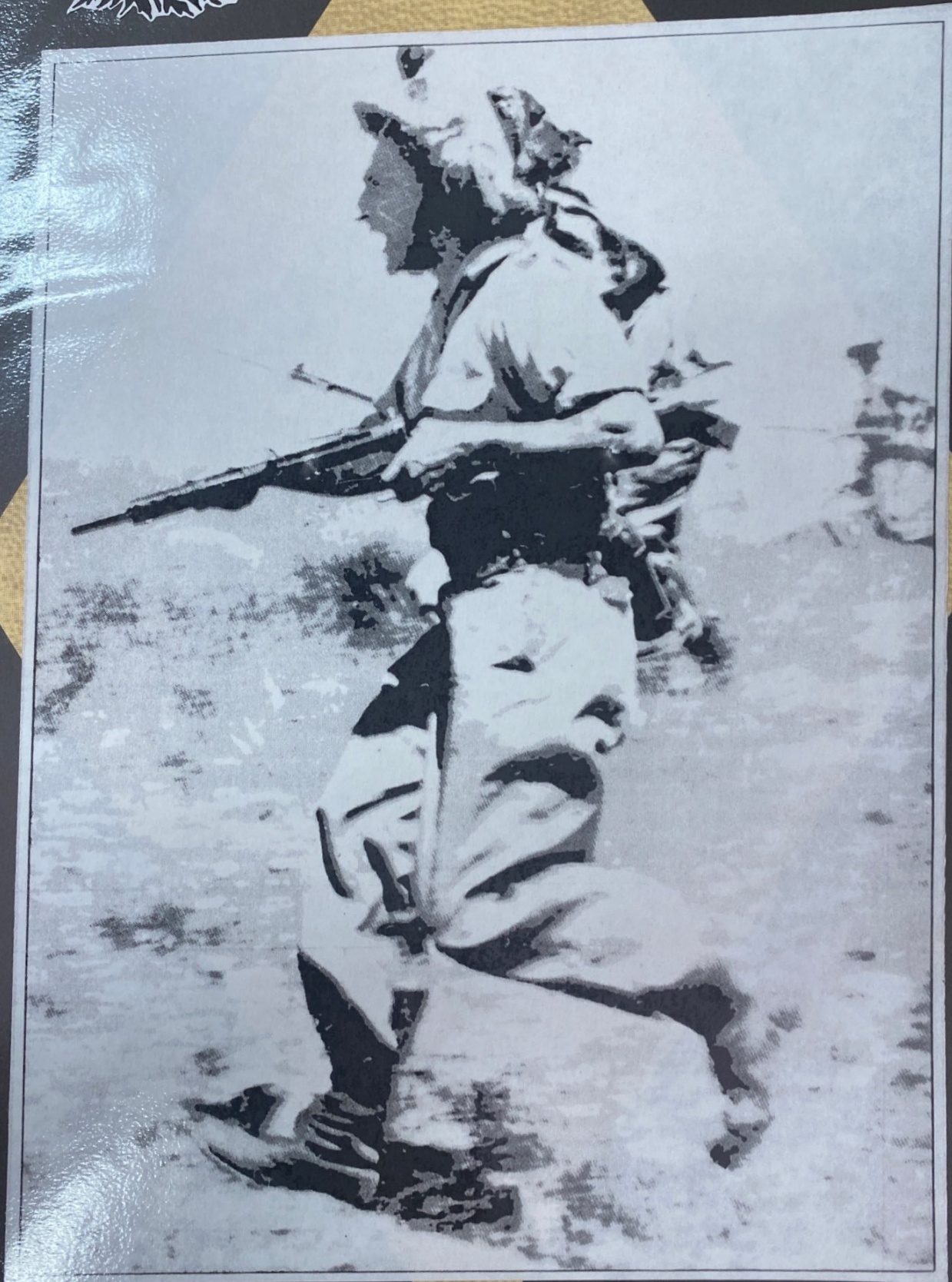
באימונים

חייל בתש"ח

סיפור הקרב בו נפל צבי-אריה ז"ל

יום על מזאר. מאחר שרכס סנדלה, זה שהוגן ע"י אנשי יוסף ש. ושימש חסימה לדרך מזאר, נכבש ע"י הערבים, — הרי נפתחה הדרך להתקפה ישירה על מזאר.

מזאר, אחת מפסגות הגלבע החולשות על העמק המזרחי, היתה עמדת המפתח להגנת כל רכסי הגלבע. המשלט החזק ע"י אנשי הח"ם. סידורי הקשר עם המשלט לא היו תקינים ביותר, מה שהקשה לא פעם אחת בלבד על מהלך הפעולות. גם הביצורים היו מוזנחים, ולאשמה יחשב לנו שימי ההפוגה לא נוצלו כדי לבצר היטב את המקום, דבר שעלה לנו ביוקר.

ביום שנערך הקרב על הרכס הקדומני הועלתה למזאר תגבורת מאנשי המשקים בגוש-חרוד ומכונת-יריה. למחרת הנסיגה נשלחו מן הגדוד צות נוסף עם מכ"י ומפקד על מנת שיבקלו על עצמם את ארגון המשלט והחזקתו.

הקרב על מזאר החל עם בוקר. בערך שתי פלוגות של ערבים מקומיים עלו ברכס המערבי-הדרומי, כשהם מתקדמים בשלושה ראשים: דרומי, דרומי-מערבי ומערבי, התקדם והסתייע בחיפוי של ארטילריה ומפציצים עיראקיים. הרגלים הגיעו עד לטוח של 500 מ' מן המשלט, נפרסו וכיסו את המשלט באשם. נראה היה שהללו שימשו רתק לכוח אחד המתקדם מדרום בחסות הוואדי, שיצר שטח מת לגבי התצפית במזאר. יחידות מכוח זה הצליחו במשך ההתקפות לחדור מתחת לחוטמם של מחזיקי עמדת המכונה הראשונה, להרוג את אנשי הצות ולכבוש את עמדת המכונה. דריסת-רגל כזו במשלט היתה סכנה חמורה לו — וסיומקה, מפקדו, ועוד שני בחורים הסתערו ברימונים וחזרו וכבשו את העמדה מידי הערבים, שהשאירו במקום כמה הרוגים, ויתרם נמלטו מיד. בחזרתו נפצע סיומקה בהפגזה. האויב המשיך בהתקפותיו ובהפגזותיו, וכל פעם נהדפו הערבים. בשעה מאוחרת יותר, אח"צ, נתבקשו לסייע באש המרגמות הכבדות למגינים. אך בגלל אי-פעולתו של האלחוט שם לא יכולנו לודא את טוח המרגמות המדויק, מכל שכן שחששנו לפגוע במגינים. אף-על-פי-כן נצטוינו לבצע את ההפגזה, כיון שהמצב החמיר והתך. המרגמות טווחו ע-פי המפה, ולפי מקום המצאם של כוחות האויב ששערונוהו על סמך הידיעות האחרונות שהגיעונו. הפצצה הראשונה נורתה, ולאחר שנודע מקום התפוצצותה ע"י עשן שעלה משם, נורו פצצות נוספות לאותו מקום. עם ערב נודע לנו, שקליעתן של הפצצות היתה מדויקת ופגעה בריכוזי הערבים, שהסתערו על המשלט ממערב, והיא שגרמה לבריחתם. מאז הוקל הלחץ מעל המגינים, ובאותו יום לא נערכו עליהם עוד התקפות. בלילה הוחלפו המגינים ע"י יחידה שקובצה ממשקי גוש-חרוד. שיירות של רגלים עלו בשביל מנוריס למזאר, עמוסות ציוד, תחמושת, מים ומצרכים. המגינים התשושים ירדו אל המעיין לנוח. אנשי-העמק ידעו, כי בנפשם, כנפש העמק כולו, תלויה החזקתה של מזאר, — והם החזיקו מעמד מול ההתקפות, שחזרו ונשנו גם ביום השני, הוא ה-12.9.48.

ההתקפות נבלמו תוך אבידות רבות לערבים המתקיפים, ובשוך היום פסקו לחלוטין; הערבים נוכחו לדעת, שלא יוכלו למגיני המשלט, ואבידותיהם המרובות לא הניחו להם לתקוף שוב בעצמת-רגלים. מאז פקדו את המשלט רק הפגזות-סירווגין, ותו לא. מזאר נתקיימה בדינו.

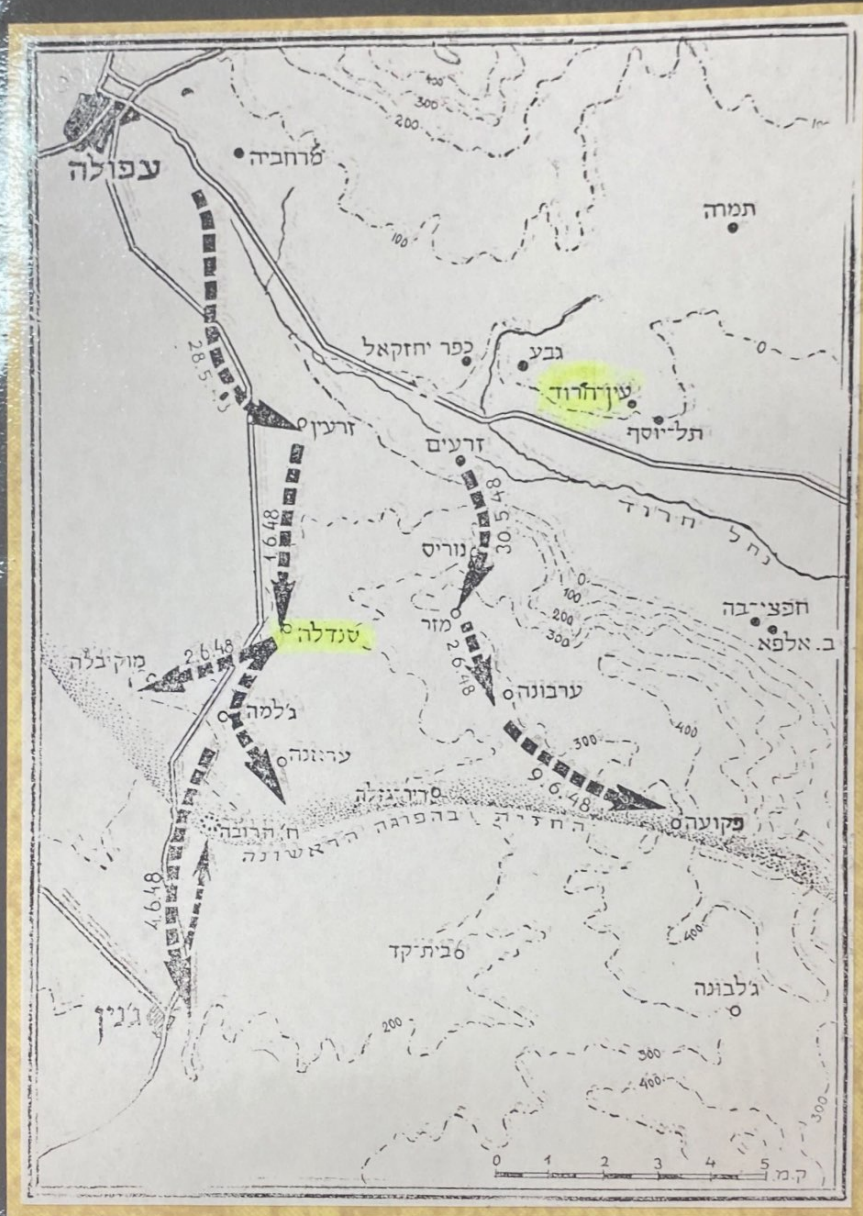
בימים הבאים הוחל בשכלול מערכת הביצורים מסביב למזאר, הונח קו צנורות מנוריס למשלט, ונסללה דרך שבה יכלו תגיפים להגיע עד הכפר. מאז הפכה מזאר למשלט-קבע, שהחזק ביד יחידות הח"ם של נפת-בנימין.

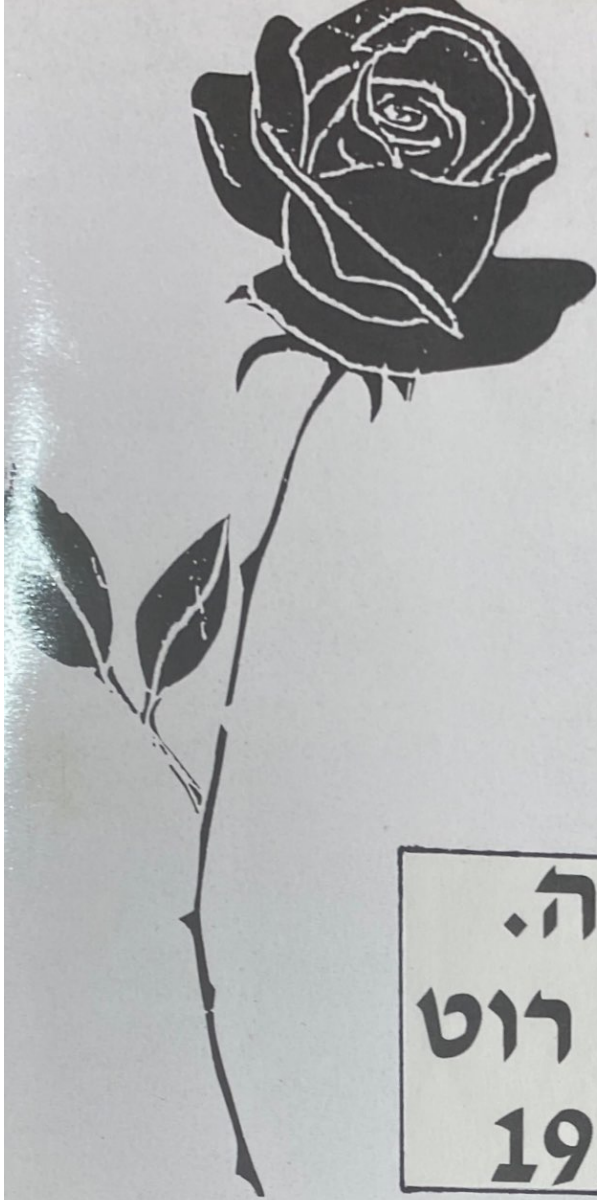
יום אחד לאחר קרב מזאר הורדו כל יחידות גדוד "גדעון" מן הקו ואף הפלוגה שנשלחה לחרבת-ירדה שבאזור משמר-הירדן, נקראה לחזור. הגדוד החל להתארגן בבסיסיו לקראת משימתו החדשה, שהחלה להתאמן באופקיו.

דוד יזהר

מפת הקרב

**ת.נ.צ.ב.ה.
צבי-אריה רוט
1928-1948**

אם יש חיבה בעולם
הרי שכולה שלך...
אם יש תקווה בעולם
היא ניתנת לך...
אם יש אהבה בעולם
היא מוקדשת לך...
אם יש נצח בעולם
הוא לך - בתקווה...

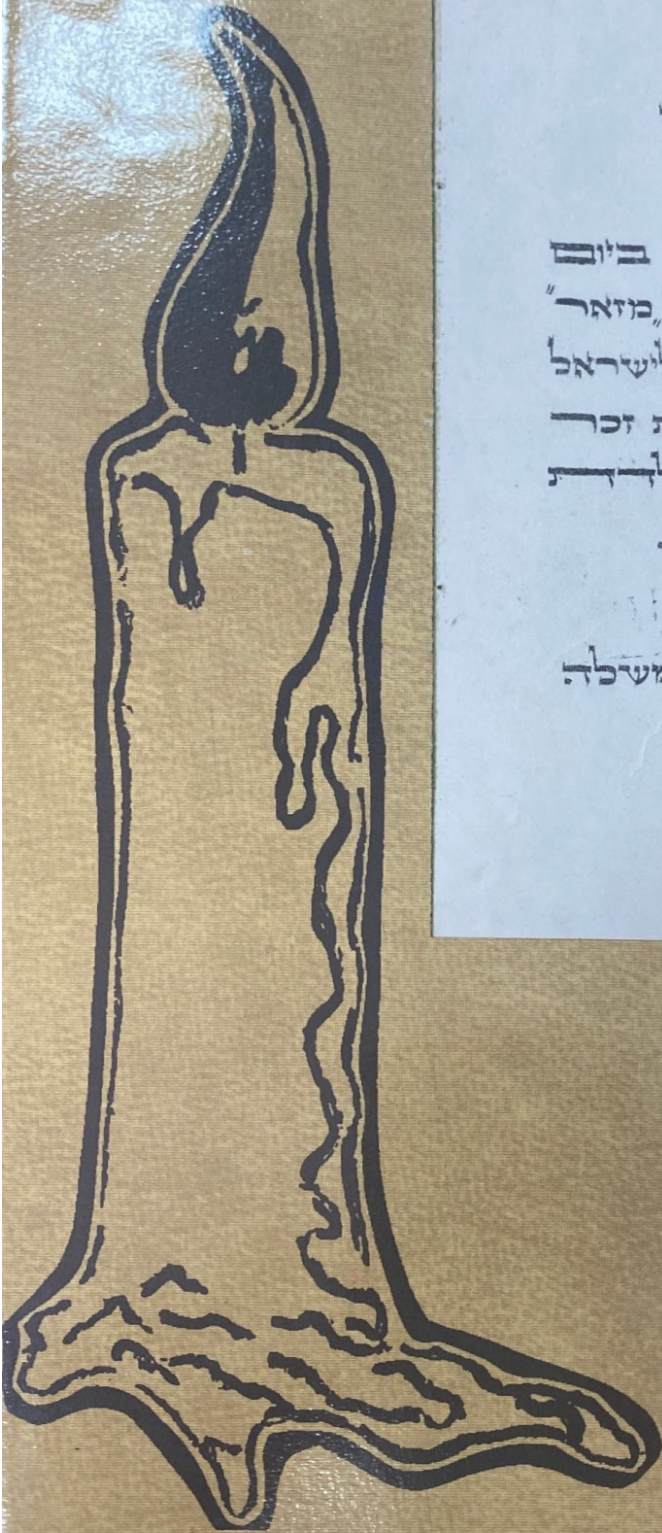
מדינת ישראל

הננו מודיעים בצער עמוק כי

צבאי רות זל

נפול בשעת ימוליו תפקידו ביום
ג' תמוז תש"ח (10.7.48) בקרב על "מזאר"
במשלה ישראל צבא ההגנה לישראל
והאומה העברית ישא תמיד את זכרו
צבאי אשר נפל בהגנת המולדת
ובמערכה על חרותה ועצמאותה.

ראש המשלה

כותבים לזכרו

יזכור

צבי רוט (אריה)

(תרפ"ח - ב' בתמוז תש"ח)

צבי בא אלינו מסביבה של הרים מיוערים, מכוסים שלג. מבין תשעה אחים הוא היחיד שנשאר בחיים לאחר טבח הנאצים ביהודי אירופה. עזב את אביו הבודד וברח מן הבית, כדי לעלות לארץ-ישראל.

דמותו - טבועה בחותם הסביבה בה גדל: גלילי, אינו מרבה בדיבור, מסתגל באהבה לעמל.

שנתיים - ואיזה שנתיים! - הייתי יחד עם צבי: מן הגלות דרך קפריסין ועד חופי המולדה הקיבוץ. יחד עמדנו בספינת המעפילים עם מקלות בידינו מול האנגלים המזויינים. יחד היינו בגהינום קפריסין משך שנה ארוכה. יחד התחלנו להביר את הקיבוץ, מערת החיים לשנינו.

וכעת - מה כבדה היד בכתבי עליו דברי-פרידה אחרונים.

רואה אני אותו הולך - כאילו היה זה אתמול - לפלא את תפקידו, ללא היסוסים, וחיוך על שפתיו. וכשבא לחופשה עורר בנו תמיד בטחון ואמונה. "תראה בקרוב ננצח, נצא להתישבות ונתחיל לבנות" - אמר בביקורו האחרון בבית.

ימים אחדים לפני שהחלו הקרבנות על הגלבוש.
צבילחם בעד העתיד אשר חלם עליו. הוא נפל. הוא כבר לא יזכה לעתיד
זה — אחרים יזכו בו.
בהעיפי את עיני על הגלבוש. מפיעה לפני דמותו של צבי — זהו חביב
ומחייך. ובכל שנלך בארץ ילווה אותנו תמיד הגלבוש. זה קברו הגדול, זכר לצבי
שלנו, החולם את חלומי על שמחת הבנין והעתיד. י.ה.

הידיעה על נפלו של צבי אריה פגעה בי קשה. ולמרות ההכרה שאני
משתדל להחדיר בי שאין להימנע מקרבנות במלחמה וכי לכל אחד מאמנו צפויה
הסכנה להיות ביניהם, אין דומה שמיעה על נפילתם של אלמונים בלתי מוכרים
לידיעה על מות חבר קרוב, שרק אתמול ראיתיו.
לפני התגייסותנו לא הכרתי את צבי, ובהיותנו יחד בצבא, קבוצה מלוכדת
של שבעה חברים מגרעיננו, היה צבי מאוד מורגש בינינו. עצם היותנו יחד, בכל
המצבים בצבא: אימונים, הבטחת הדרכים, הפעולות המסוכנות ביותר — ליכוד
וקירבו אותנו במידה כזאת, שרק עתה, עם היעדרו של צבי, אני מסוגל להעריך
זאת.

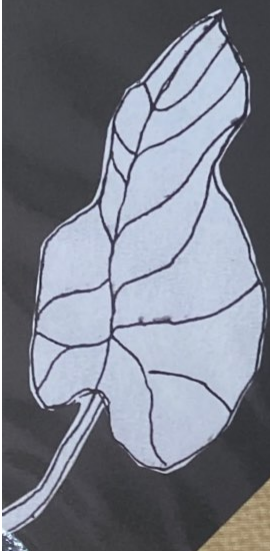
לצבי קראנו: הטבח שלנו, כי לא אחת הנעים לנו את החיים בקפה שחור
או בדברים טובים, בהזמינו ל"קומזיץ" שהוכן על ידו.
בחור פשוט ושקט היה צבי. לא אחת, בשעות הפנאי, הייתי תוהה על קנקנו
וחושב: מנין באה לו התפיסה הטבעית הזאת, העוזרת לו להתמצא בכל המצבים?
ללא תלונה וללא סירוב מילא את אשר הוטל עליו, ואפילו כשהמשימה
היתה כרוכה בסכנות, ביצע אותה ולא נרתע. לפני כל פעולה, ותהא הרצינית
ביותר, היה מופיע בחיוך על השפתיים, ללא סימן של מתיחות, כאילו התכוון
לטיול לילי יפה, ושואל: "נו, לאן יוצאים הלילה?" כששמע שיוצאים למקום
חשוב, ויהא אפילו מסוכן ביותר, היה ממש מתלהב. והרי היה עוד כה חדש בארץ,
טרם הספיק להכירה ולהתערות בה, טרם שלט בשפה העברית.
לאחר הפעולה הקרבית, בהיכנסנו לכפר ערבי, בהיותו עדיין צמוד למכשיר
שלי, היה בא הראשון לבקרני ודאג לי בכל.

בקרב האחרון לא היינו יחד.
עם שפכה נלחם בעד החופש שלו, שביסורים ובקרבנות כל כך גדולים
משיג אותו, ידע לכבד ולבצר את עצמאותו והיא לא תעורר לעד. עם זה יבנה
לבטח את חייו ואת עתידו.
וחובתנו כלפיך, צבי — להגשים בנאמנות את מטרות
ונפלת.

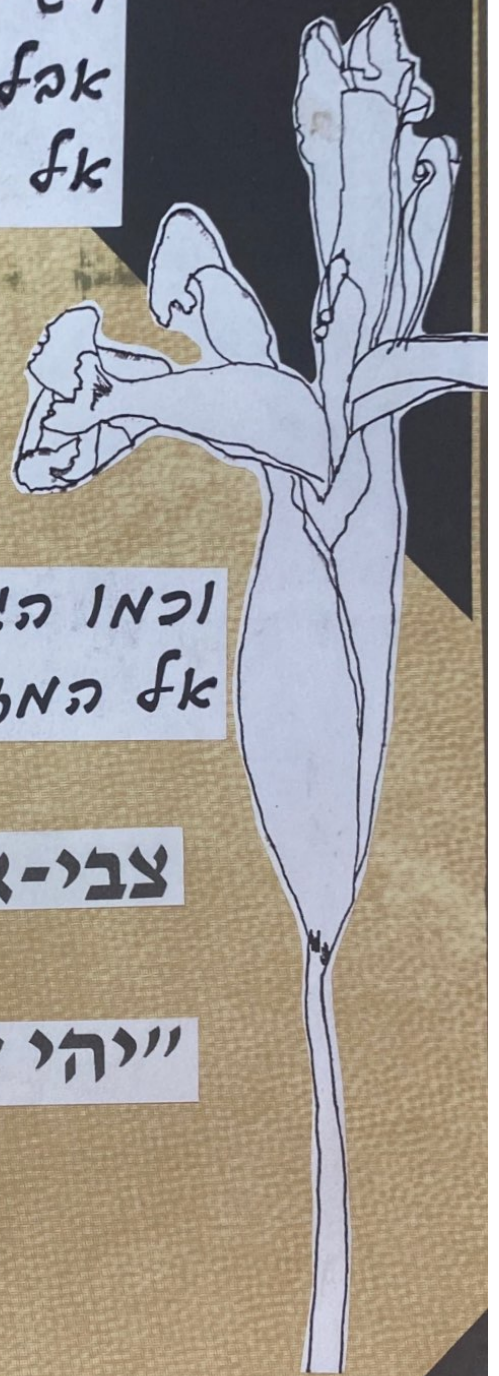
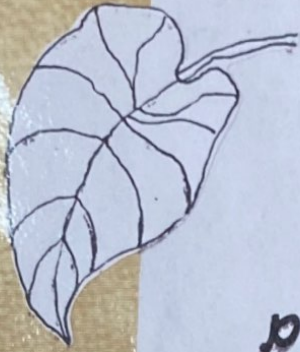
אני הולק אהבות לק
תהיה חלק אמצאה
אצאוי
כחו דלתות שנתחות הילנה

אנצח אחי
אלכור אותק תמיך
ונכאס הסוף אתה יודע
ויש לי חברים
אבל עם הם כהים
אל מול אורק המשע

כשצובים הולכים לים
אכן הים מלוח
ולא צובה
שלהחליך ציוד אפס
לא אצאוי

אנחנו אחי
אלכור אותך תמיד
ונפש הסוף
אתה יודע
ויש לי חברים
אבל עם הם כיום
אל מול אורק המשע

וכמו האלים אנחנו מתנפלים
אל המלח אל החיים

צבי-אריה רוט ז"ל

"יהי זכרו ברוד"

